

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/125/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010037
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6221010037.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci obžalovaného R. E., stíhaného pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 3. mája 2022 o odvolaní obžalovaného R. Urama a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 20.09.2021, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 20.09.2021 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodujúc sám

obžalovaného R. E., nar. XX.XX.XXXX vo F. B., trvale bytom L. XXX/X, XXX XX L. B., štátny občan SR

u z n á v a z a v i n n é h o

zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák., z prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák., z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 14. 09. 2020 v presne nezistenom čase medzi 10.30 h a 14. 00 h. vo svojom osobnom motorovom vozidle značky J. A6 evidenčné číslo VK XXX CB, ktoré bolo zaparkované na odstavnej ploche na váženie motorových vozidiel nad mestom Veľký Krtíš na ceste I/75 v smere na mesto C. nútil bývajú priateľku L. Q. (teraz L.), nar. XX. XX. XXXX, sediacu vedľa neho na sedadle spolujazdca pod hrozbou násillia, ako aj pod hrozbou zapálenia jej motorového vozidla a jej kancelárskych priestorov, aby sa k nemu vrátila a mali spolu znova vzťah, následne potom, čo mu poškodená povedala, že s ním vzťah nechce mať, poškodenú v predmetnom vozidle držal nasilu proti jej vôli minimálne hodinu aj napriek tomu, že mu poškodená viac krát povedala, že chce z vozidla odísť, taktiež poškodenej zobral kľúče od jej morového vozidla, ako aj mobilný telefón a viac krát jej silou odtiahol ruku, keď sa poškodená snažila dostať z uvedeného vozidla von, následne poškodenú chytil za vlasy, ktoré jej ťahal a držal až kým mu poškodená nepovedala meno súčasného partnera, potom ako mu poškodená povedala meno jej partnera ju R. E. chytil pravou rukou za zátylok, predklonil jej hlavu dopredu a svojim čelom ju udrel jedenkrát do temena hlavy a následne takým istým spôsobom jeden krát no nosa, pričom uvedeným konaním poškodenej L. Q. (teraz L.), nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. B., Q. M. XXX/XX spôsobil podľa zabezpečenej predbežnej zdravotnej lekárskej správy MUDr. L. A. pomliaždenie nosa s podozrením na prasknutie nosa pod pravým okom a pomliaždenie vlasovej časti hlavy s dobou liečby 14 až 21 dní,

t e d a

- iného násilím, hrozbou násilia a hrozbou inej ťažkej ujmy nútil, aby niečo konal, pričom uvedený čin spáchal z osobitného motívu - z pomsty
- inému bez oprávnenia bránil užívať osobnú slobodu
- inému úmyselne ublížil na zdraví,

z a t o s a o d s u d z u j e

podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. e) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., sa mu výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá a zároveň sa mu ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák., sa mu ustanovuje skúšobná doba vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b), f) Tr. zák., sa mu ukladajú v skúšobnej dobe obmedzenia spočívajúce v zákaze:

- požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- kontaktu s L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. X a to v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. a), f), k) Tr. zák. sa mu ukladajú v skúšobnej dobe povinnosti spočívajúce v príkaze:

- úmyselne sa nepriblížiť k poškodenej L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. X na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla alebo miesta, kde sa táto osoba zdržuje alebo miesta, ktoré navštevuje;
- písomne sa ospravedlniť poškodenej L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. 5;
- zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie

Podľa § 287 ods. 1,2 Tr. por. sa obžalovanému ukladá povinnosť nahradiť poškodenému P. poisťovňa, pobočka Veľký Krtíš, ul. SNP 28, IČO: 30 807 484 škodu vo výške 178, 70 Eur.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/15/2021 zo dňa 20.09.2021 bol obžalovaný R. E. uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák., prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 14. 09. 2020 v presne nezistenom čase medzi 10.30 h a 14. 00 h. vo svojom osobnom motorovom vozidle značky J. A6 evidenčné číslo VK XXX CB, ktoré bolo zaparkované na odstavnej ploche na váženie motorových vozidiel nad mestom Veľký Krtíš na ceste I/75 v smere na mesto Lučenec nútil bývať priateľku L. Q. (teraz L.), nar. XX. XX. XXXX, sediacu vedľa neho na sedadle spolujazdca pod hrozbou násilia, ako aj pod hrozbou zapálenia jej motorového vozidla a jej kancelárskych priestorov, aby sa k nemu vrátila a mali spolu znova vzťah, následne potom, čo mu poškodená povedala, že s ním vzťah nechce mať, uzamkol motorové vozidlo a poškodenú v predmetnom vozidle držal nasilu proti jej vôli minimálne hodinu aj napriek tomu, že mu poškodená viac krát povedala, že chce z vozidla odísť, taktiež poškodenej zobral kľúče od jej motorového vozidla, ako aj mobilný telefón a viac krát jej silou odtiahol ruku, keď sa poškodená snažila dostať z uvedeného vozidla von, následne poškodenú chytil za vlasy, ktoré jej ťahal a držal až kým mu poškodená nepovedala meno súčasného partnera, potom ako mu poškodená povedala meno jej partnera ju R. E. chytil pravou rukou za zátylok, predklonil jej hlavu dopredu a svojim čelom ju udrel jedenkrát do temena hlavy a následne takým istým spôsobom jeden krát no nosa, pričom uvedeným konaním poškodenej L. Q. (teraz L.), nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. B., Q. M. XXX/XX spôsobil podľa zabezpečenej predbežnej zdravotnej lekárskej správy MUDr. L. A. pomliaždenie nosa s podozrením na prasknutie nosa pod pravým okom a pomliaždenie vlasovej časti hlavy s dobou liečby 14 až 21 dní.

Za toto konanie okresný súd obžalovanému podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložil na skúšobnú dobu 4 roky a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b), f) Tr. zák. obžalovanému uložil v skúšobnej dobe obmedzenia spočívajúce v zákaze:

- požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- kontaktu s L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. X a to v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

Podľa § 51 ods. 2, 4 písm. a), f), k) Tr. zák. obžalovanému uložil v skúšobnej dobe povinnosti spočívajúce v príkaze:

- úmyselne sa nepriblížiť k poškodenej L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. X na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej bydlia alebo miesta, kde sa táto osoba zdržuje alebo miesta, ktoré navštevuje;
- písomne sa ospravedlniť poškodenej L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. 5;
- zamestnať sa v skúšobnej dobe.

Podľa § 287 ods. 1, 2 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Sociálna poisťovňa, pobočka Veľký Krtíš, ul. SNP 28, IČO: 30 807 484 škodu vo výške 178, 70 Eur.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení podal odvolanie obžalovaný, ktoré prostredníctvom svojej obhajkyne aj písomne zdôvodnil. Z písomných dôvodov odvolania v podstate vyplynulo, že trestné konanie voči osobe obžalovaného je neoprávnené a nezákonné, kde sa skutkov, ktoré sú mu kladené za vinu nedopustil.

K zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. obhajoba konštatovala, že zo spáchania uvedeného skutku obžalovaného má usvedčovať výpoveď poškodenej, pričom súd ustálil, že toto stretnutie s poškodenou mal využiť na to, aby ju presvedčal o nutnosti obnoviť partnerský vzťah a že ak sa tak nestane, ohrozí ju na živote alebo jej spôsobí ťažkú ujmu. Motívom jeho konania mala byť údajne pomsta za to, že sa nechce poškodená ku nemu vrátiť a vytvoriť vzťah. Celé toto konštatovanie súdu je postavené na subjektívnom názore bez podpory akýchkoľvek iných dôkazov poškodenej. Poškodenú nekontaktoval niekoľko mesiacov pred stretnutím, ona sama ho vyhľadala, kontaktovala a navrhla na stretnutie odľahlé miesto, kde mala vedomosť, že sú nainštalované kamery. Ak by poškodená mala dlhodobo z obžalovaného strach, potom by sa s ním nestretla na odľahlom mieste a nenasadla by dobrovoľne do jeho auta. O poškodenú nemal a nemá absolútne žiadny záujem, niekoľko mesiacov ju nevidel, nekontaktoval a nestretával sa s ňou. V jej výpovediach v prípravnom konaní a v konaní pred súdom sú značné rozpory, ktoré v podstate evokujú určitý vymyslený príbeh so snahou poškodiť obžalovanému. Motív pomsty taktiež nebol preukázaný, obžalovaný poškodenú nevyhľadával ani ju nekontaktoval dlhšiu dobu. Obžalovaný nemal dôvod sa poškodenej mstiť, nie to mať záujem obnoviť akýkoľvek milenecký vzťah. Podľa obhajoby osobitný motív pomsty by sa v skutku mal prejavovať vyšším stupňom plánovitosti a pripravenosti, čo v tomto prípade absentovalo. V tejto súvislosti obhajoba poukázala na tvrdenie súdu, že uveril poškodenej a toto tvrdenie podrobila hodnoteniu.

K prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. obhajoba konštatovala, že súd z vykonaného dokazovania mal preukázať, že poškodenú mať obžalovaný obmedzovať v jej osobnej slobode, mal jej brániť v tom, aby mohla vystúpiť z motorového vozidla tým, že zabezpečil uzamknutie tohto vozidla, ktorý odpor poškodená nemohla prekonať, lebo ju držal za krk a za vlasy a mal jej zadávať rôzne príkazy. Poškodená podľa jej tvrdení nasadla do motorového vozidla obžalovaného dobrovoľne aj napriek tomu, že sa ho bála a v ňom zotrvala asi hodinu. Obžalovaný k tomu uviedol, že na jeho motorovom vozidle žiadne gombíky ani štuple nie sú, preto nemohol uzamknúť vozidlo tak, ako to tvrdí poškodená. Taktiež táto mala celý čas k dispozícii mobil. Motorové vozidlo bolo kúpené ako ojazdené, nebolo zaistené orgánmi činnými v trestnom konaní a preto nemohol manipulovať ani v priebehu doby so systémom uzamykania, a to po prepustení z väzby na slobodu. Tieto dôkazy navrhoval vykonať ešte v čase, keď bol väzobne stíhaný a nemohol vedieť alebo predpokladať, či väzobné stíhanie bude alebo nebude trvať až do meritórneho skončenia veci. V tomto zmysle poukázal na povinnosť vykonávať dôkazy nielen v neprospech obvineného, ale aj v jeho prospech, túto povinnosť má súd a orgány činné v trestnom konaní. V tomto smere vykonaním dotazu alebo odborného vyjadrenia importéra vozidla AUDI - Porsche Slovakia s.r.o. so sídlom Vajnorská 160, Bratislava, by bolo možné zistiť, či v tomto smere

poškodená pri svojej výpovedi klamala. Tiež požadoval vykonať vyšetrovací pokus na tomto motorovom vozidle so zameraním na to, či sa dá z miesta vodiča uzamknúť dvere spolujazdca tak, aby nebolo možné zvnútra otvoriť dvere a tiež pri tomto vyšetrovacom pokuse zadovážiť fotodokumentáciu. Pokiaľ by súd mal pochybnosť o tom, či obžalovaný zasahoval alebo nezasahoval do konštrukcie vozidla, toto by sa dalo jednoducho odstrániť znaleckým posudkom. Obžalovaný však tvrdil, že kvôli bezpečnosti napr. v prípade nehody sa všetky vozidlá musia dať zvnútra otvoriť potiahnutím kľučky, čo poškodená mohla kedykoľvek urobiť a opustiť motorové vozidlo, čím sa jej verzia rozplynula ako nereálna.

K prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. súd mal za preukázané, že obžalovaný mal dať poškodenú do tváre hlavičku a tým jej spôsobiť podliatiny tvárovej časti s tržnou ranou, ako to preukazuje lekárska dokumentácia. Pravdou však je, že ani ošetrojúci lekár MUDr. A. jednoznačne nevedel potvrdiť, akým spôsobom vznikli tieto zranenia, kde ošetrojúci lekár nie je znalcom. Zranenia si mohla poškodená spôsobiť aj pádom alebo aj úderom, resp. si ich mohla spôsobiť aj sama. Uvedené skutočnosti sú dôležité z hľadiska dĺžky trvania práceneschopnosti. Menovaná totiž naďalej vykonávala svoju prácu, nebola obmedzená na obvyklom spôsobe života, a teda ani právna kvalifikácia podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. nebola žiadnym spôsobom preukázaná a javí sa ako predčasná. Zanedbateľným faktom nie je ani to, že poškodená bola na ošetrení až 2 dni po údajnom napadnutí, na druhý deň normálne fungovala, riadila motorové vozidlo a pod.

Celá obžaloba a rozsudok sú postavené len na jednostrannej výpovedi poškodenej bez toho, aby boli vzaté do úvahy všetky okolnosti prípadu, čo nemôže byť postačujúce na vyslovenie viny obžalovaného. Pokiaľ súd nevykonal navrhované dôkazy (vyšetrovací pokus, odborné vyjadrenie, vyšetrenie duševného stavu poškodenej, znalecký posudok ohľadne zranení poškodenej) bez dôvodných pochybností nemožno vysloviť vinu obžalovaného.

Poškodená nemala žiadne zranenia ani podľa výpovedi príslušníkov PZ, nebála sa obžalovaného, nezmenila svoje správanie, na mieste samom nepodala trestné oznámenie, podala ho až s odstupom času a ani sa policajtom nezmenila o tom, že by mala strach o svoj život a zdravie. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na vierohodnosť výpovede poškodenej, ktorá je dlhodobý psychiatrický pacient cca 13 rokov, môže mať sklony k preháňaniu, konfabuláciám, resp. jej diagnózy môžu mať vplyv na jej schopnosť vnímať, pamätať si a reprodukovať prežitú udalosť tak všeobecne, ako aj vzhľadom k vyšetrovanej udalosti. Vzhľadom na sexuálny pomer a problémy v pracovnej oblasti, ktoré pretrvávali, môže podvedome aj vedome blokovať alebo skresľovať skutočnosti, aby dosiahla odstránenie obžalovaného z jej života. Vierohodnosť výpovede poškodenej aj vzhľadom na značné rozpory sú nevierohodné.

Pri trestných činoch takéhoto charakteru, ktoré sú postavené v podstate len na tvrdení proti tvrdeniu má obžalovaný za to, že súd, ako aj orgány činné v trestnom konaní by mali vykonať všetky dôkazy, ktoré môžu rozptýliť alebo potvrdiť skutočnosti a mal by byť o to viac zistený náležitý skutkový stav. Pokiaľ takéto dôkazy existujú a súd ich nevykoná, obhajoba to považuje za porušenie práva obžalovaného na obhajobu, ako aj porušenie § 2 ods. 10 a ods. 12 Tr. por. Ďalej obhajoba vysvetlila použitie zásady „in dubio pro reo“.

Čo sa týka posúdenia príťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák., s touto aplikáciou sa obhajoba nemôže stotožniť, pretože použitie všeobecnej príťažujúcej okolnosti „spáchal viac trestných činov“ neprichádza do úvahy v prípade, ak páchatel spáchal dva alebo viac trestných činov, kde sa ukladá úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. Okresný súd pochybil, keď v neprospech obžalovaného pričítal ako príťažujúcu okolnosť, že spáchal viac trestných činov podľa § 37 písm. h) Tr. zák., keďže práve táto okolnosť podmieňuje uloženie úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., a teda aj v prejednávacom prípade už bola zohľadnená práve takýmto spôsobom, spočívajúcim v uložení úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. Okresný súd tak v rozpore so zásadou „ne bis in idem“ a z nej vyplývajúceho zákazu dvojitého pričítania dvakrát prihliadol na tú istú okolnosť - raz ako na všeobecne príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. a raz ako na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. V tejto súvislosti obhajoba poukázala na rozhodnutie R 1/2011, ktoré ozrejmovalo, že v prípade viacčinného súbehu trestných činov je potrebné aplikovať absorpčnú zásadu v zmysle § 41 ods. 1 Tr. zák. tak, ako tomu bolo v prejednávacom prípade.

Z uvedeného dôvodu obhajoba navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a požiadala krajský súd, aby rozhodol sám rozsudkom tak, že obžalovaného oslobodí spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný (zločin vydierania a prečin obmedzovania osobnej slobody) v zmysle § 285 písm. a) Tr. por., a že skutok spáchal obžalovaný (prečin ublíženia na zdraví) v zmysle § 285 písm. c) Tr. por., prípadne navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj okresný prokurátor, a to proti výroku o treste v napadnutom rozsudku. Z písomných dôvodov odvolania v podstate vyplynulo, že prokurátor konštatoval, že Okresný súd Veľký Krtíš správne rozhodol, keď uznal vinu obžalovaného R. Urama v zmysle obžaloby, okrem kvalifikačného znaku podľa § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. - konanie na blízkej osobe vo vzťahu k zločinu vydierania podľa § 189 Tr. zák., pretože má za to, že obžalovaný s poškodenou spolu nežili, nevedli spoločnú domácnosť, a teda nebol medzi nimi preukázaný blízky vzťah. S uvedeným názorom súdu sa prokurátor stotožnil, avšak namietal neopodstatnené použitie zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní trestu. V tejto súvislosti poukázal na § 34 ods. 1, 4 Tr. zák. a tak isto vysvetlil ustanovenie § 39 Tr. zák. tak, ako ho vysvetľuje teória práva. S poukazom na vyššie uvedené potom u obžalovaného R. E. podľa prokurátora absentujú také okolnosti prípadu alebo jeho pomery, ktoré by odôvodňovali pri ukladaní trestu aplikáciu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Tr. zák. Okolnosťami konania obžalovaného R. E. svojím významom a intenzitou naplnenia nevybočujú vo výraznej miere z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a ktoré by preto odôvodňovali zhovievavejší prístup súdu pri ukladaní trestu. Rovnako možno konštatovať, že u obžalovaného neexistujú také pomery osobitného zreteľa, ktoré by súd mohol brať do úvahy a na základe ktorých by aplikoval ustanovenie § 39 Tr. zák.

V tejto súvislosti prokurátor poukázal na osobu obžalovaného na str. 550 písomného odôvodnenia odvolania prokurátora so záverom, že súd podľa názoru prokurátora nesprávne postupoval pri aplikácii poľahčujúcej okolnosti u obžalovaného podľa § 36 písm. j) Tr. zák. Obžalovaný ako už bolo hore uvedené bol doposiaľ 3-krát súdne trestaný, pričom sa dopustil aj 15 priestupkov. Aj napriek tomu, že všetky 3 odsúdenia sú zahladené, dávajú určitý obraz o osobe obvineného a spolu s doposiaľ uloženými priestupkami u obžalovaného nemožno hovoriť ako o osobe, ktorá v minulosti viedla riadny život. Okresný súd mal teda ukladať obžalovanému úhrnný trest podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. za aplikácie ustanovení § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. v individuálnej trestnej sadzbe od 6 do 10 rokov. Preto požiadal krajský súd, aby zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere najmenej 6 rokov a zaradil ho pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátora doručil súdu svoje písomné vyjadrenie aj obžalovaný R. E., a to prostredníctvom svojej obhajkyne. Z písomného vyjadrenia obžalovaného v podstate vyplynulo, že navrhovaný trest zo strany okresného prokurátora obhajoba považuje za drakonický a nemožno hovoriť o jeho primeranosti s poukazom na zásady ukladania trestov. V tejto súvislosti obhajoba poukázala na osobu obžalovaného, ktorý vedie riadny život, má novú známosť a v dohľadnej dobe bude pôsobiť na pozícii realitného makléra. V jeho predchádzajúcich zamestnaniach vystupoval na vedúcich pozíciách, kde mal na starosti aj iných zamestnancov a bol za nich zodpovedný. Rovnako tak do konania doložil viaceré prísľuby možných zamestnávateľov, ktorí boli ochotní ho prijať do zamestnania, keď bol ešte väzobne stíhaný, čo svedčí o tom, že má dobrú povesť a zamestnávatelia boli s ním spokojní. Po prepustení z väzby na slobodu riadne dodržiaval všetky povinnosti a uložené opatrenia, riadne sa dostavoval k probačnému a mediačnému úradníkovi, nepožíval alkoholické nápoje, ani iné návykové látky, nakoľko každý deň používa motorové vozidlo, býva u svojich rodičov, ktorí sú už v dôchodkovom veku a snaží sa im byť oporou a pomáhať im v rámci svojich možností a schopností. Je teda nepochybné, vzhľadom na zahladené odsúdenia, že vedie riadny život a keďže je aktívnym šoférom už dlhú dobu, priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky nie sú ničím neobvyklým, čo by sa vymykalo bežnej praxi.

Pokiaľ ide o prokurátora a jeho tvrdenie týkajúce sa znaleckého posudku, z ktorého cielene vyberal len negatívne hodnotenia na jeho osobu, opakovane uvádza, že nikdy nebol liečený na psychiatrii, ani u psychológa, na rozdiel od poškodenej nemá sklony k fantazijnému spracovaniu skutočností a jeho intelektové schopnosti sa pohybujú v hornom pásme priemeru až ľahkého nadpriemeru populačnej normy, fungujú spoľahlivo a rešpektujú realitu. Závery znalca, ktorý tvrdí, že pod vplyvom psychoaktívnej

látky u obžalovaného dochádza k menej kontrolovanému správaniu i konaniu, tieto považuje za vysoko špekulatívne vyjadrenie, keďže v čase údajného spáchania skutku nepožíval žiadne alkoholické ani iné látky a nie je ani konzumentom na pravidelnej báze, toto sa stalo len príležitostne a ojedinele, keď bol na oslave. Naproti tomu obžalovaný poukázal na poškodenú, ktorá je dlhodobý psychiatrický pacient (cca 13 rokov), môže mať sklony k preháňaniu, konfabuláciám, resp. jej diagnózy môžu mať vplyv na jej schopnosť vnímania, pamätať si a reprodukovať prežité udalosti tak všeobecne, ako aj vzhľadom k vyšetrovanej udalosti. Vierohodnosť výpovede poškodenej aj vzhľadom na značné rozpory sú nevierohodné, opätovne poukazuje na mail, ktorý doložil do spisu, kde poškodená jednoznačne uviedla, že ho dostane do basy.

Ďalej obžalovaný namietal, že poškodená išla na lekárske ošetrenie len z titulu toho, že jej takýto postup poradil policajt, aby to nebolo slovo proti slovu. Pokiaľ by poškodená naozaj utrpela zranenia tak, ako tvrdila, logický postup by bol opačný, že najprv by sa dala ošetriť a potom by riešila ostatné veci v súvislosti s podaním trestného oznámenia. V tejto súvislosti v plnom rozsahu zotrúva na dôvodoch svojho odvolania a navrhuje zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a oslobodiť ho spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, prípadne navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí sa pridržiaval ich písomných dôvodov odvolania, kde bolo uvedené, že neboli splnené zákonné podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 39 Tr. por. o mimoriadnom znížení trestu tak isto prvostupňový súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 36 písm. j) Tr. zák., teda že obžalovaný viedol riadny život. Z toho dôvodu mal byť obžalovanému uložený prísnejší trest, preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby vo výmere najmenej 6 rokov, pričom obžalovaného navrhol pre výkon trestu zaradiť do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a odvolanie obžalovaného navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že sa tak isto pridržiava ich písomných dôvodov odvolania a ich písomného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora. Krajský súd v podstate prečítal všetky podstatné skutočnosti z ich podaní. Nad rámec poukázal na to, že poškodená mala dodať dôkazy, pokiaľ ide o jej tvrdenie, že obžalovaný ju kontaktoval z cudzích telefónnych čísiel, ale nestalo sa tak. Pokiaľ ide o znalecké posudky Mgr. N. a MUDr. C., tie sú podľa názoru obhajoby v rozpore, keďže jeden znalecký posudok uvádza záver, že obžalovaný nie je nebezpečný pre spoločnosť a druhý posudok uvádza, že u obžalovaného je možná recidíva. Preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, alternatívne zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že sa cíti nevinný, mrzí ho, že jedna pracovná hádka prerástla do nevráživosti. Asi 4-krát sa s poškodenou náhodne stretol, tá mu kývala, slušne sa pozdravili, nemajú v súčasnosti žiadny problém. Skutok sa nestal tak, ako tvrdí poškodená a v ostatnom sa pridržiaval návrhov svojej obhajkyne.

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade podaných odvolaní v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolania obžalovaného a okresného prokurátora sú sčasti dôvodné.

Pokiaľ ide o skutkový stav zistený okresným súdom, ten má oporu vo vykonaných dôkazoch okrem skutočnosti, že obžalovaný „uzamkol motorové vozidlo“. Výpoveď poškodenej v tomto smere bola vyhodnotená ako nepreukázaná, keďže motorové vozidlo zn. AUDI A6 ev. č. F je svojou koncepciou už moderné motorové vozidlo, ktoré na dverách tak, ako uvádzala poškodená, nemá „štuplíky“ na uzamknutie dverí.

Navyše bezpečnostné protokoly vo vozidle neumožňujú uzamknúť vozidlo pred posádkou. Vozidlo sa uzamyká len proti vonkajším vplyvom, zvnútra sa vozidlo potiahnutím kľučky vždy otvorí, okrem zadných dverí, ktoré sa dajú zamknúť a zaistiť zvnútra kvôli preprave detí. Poškodená v čase skutku sedela na sedadle spolujazdca. Z uvedeného dôvodu odvolací súd v tejto časti výpovedi uveril obžalovanému a neuveril poškodenej. V tomto smere výpovedi obžalovaného zodpovedala aj fotodokumentácia dverí

motorového vozidla AUDI A6 nachádzajúca sa v spisovom materiáli. Preto odvolací súd zo skutku vypustil slová „uzamkol motorové vozidlo“, pričom táto skutočnosť nemala vplyv na použitú právnu kvalifikáciu.

Obžalovaného zo spáchania skutku usvedčuje najmä poškodená L. Q. (teraz L.), ktorá opísala priebeh skutku v súlade so zisteným skutkovým stavom (okrem možnosti uzamknutia vozidla). Jej výpoveď bola potvrdená výpoveďou svedka L. L. a svedkyne S. Q., ktorej sa poškodená zverila, že ju obžalovaný aj fyzicky napadol. Navyše výpovedi poškodenej a uvedených svedkov zodpovedali aj listinné dôkazy - lekárska správa z vyšetrenia MUDr. U. - lekárky z ORL ambulancie, ktorá potvrdila zlomeninu nosa poškodenej, ako aj mechanizmus vzniku tohto zranenia. V konečnom dôsledku zo znaleckého posudku MUDr. D. C. č. 105/2020, znalkyne z odvetvia psychiatrie a znaleckého posudku Mgr. F. N. č. 98/2020 vyplynulo, že obžalovaný bol v čase spáchania trestnej činnosti trestne zodpovedný.

Z uvedeného dôvodu krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, následne rozhodujúc sám upravil skutkovú vetu vo vyššie opísanom smere a obžalovaného uznal vinným z rovnakej trestnej činnosti ako prvostupňový súd, teda zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák., z prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.

V tomto smere obhajoba obžalovaného, že obvinenie je postavené na subjektívnom názore poškodenej bez podpory iných dôkazov, že motív pomsty nebol preukázaný, že nebolo preukázané ani obmedzenie osobnej slobody poškodenej, ako aj spochybnenie zranení poškodenej, odvolací súd musel vyhodnotiť ako účelové, ktoré tvrdenia mali obžalovaného zbaviť trestnej zodpovednosti alebo túto znížiť na minimum, keďže tieto obhajobné tvrdenia obžalovaného boli v rozpore s vykonanými dôkazmi. Takýto záver odvolacieho súdu bol v zhode v otázke viny so záverom prokurátora.

Krajský súd sa nemohol stotožniť ani so záverom obhajoby, že v tomto prípade je na mieste aplikovať zásadu „in dubio pro reo“. Odvolací súd totiž vzhľadom na vykonané dôkazy (viď vyššie) nemal žiadnu pochybnosť o vine obžalovaného. Priame a nepriame dôkazy totiž uzatvárali ucelený kruh dôkazov, ktoré po ich vyhodnotení viedli súd k jednoznačnému záveru o vine obžalovaného. V tejto súvislosti aj odvolací súd vyhodnotil výpoveď poškodenej za vierohodnú, vzhľadom na ďalšie dôkazy (výpoveď svedka L. a svedkyne Q., lekárske správy o zranení poškodenej).

Pokiaľ ide o výrok o treste, krajský súd konštatuje, že pri určovaní druhu a výmery trestu dospel k zhodným záverom ako prvostupňový súd, až na použitie ustanovenia § 36 písm. j) Tr. zák., teda že obžalovaný viedol pred spáchaním trestnej činnosti riadny život. Pri osobe obžalovaného je potrebné konštatovať, že tento má v registri trestov 3 záznamy, pričom vo všetkých troch prípadoch (rok 2009, 2011 a 2017) sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Táto fikcia neodsúdenia však nebráni súdu pri hodnotení osoby obžalovaného na neho prihladať ako na páchatela, ktorý má sklony páchať trestnú činnosť a vo všeobecnosti nie je možné na neho hľadiť ako keby viedol riadny život. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil so záverom prokurátora. Navyše obžalovaný v minulosti opakovane páchal priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (v 15 prípadoch). Na druhej strane sa odvolací súd nestotožnil s požiadavkou prokurátora, aby obžalovanému bol uložený trest bez použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. Obžalovanému za predmetnú trestnú činnosť podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. bolo možné ukladať trest odňatia slobody od 4 do 10 rokov. Pri aplikácii ustanovenia § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, teda na 6 rokov až 10 rokov.

Vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu obžalovaného, ako aj na to, že obžalovaný v tejto trestnej veci bol vzatý do väzby, ktorú vykonal v dĺžke viac ako 7 mesiacov a výkon trestu súd zabezpečil tiež uloženými obmedzeniami a povinnosťami, pričom odvolací súd považoval uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne za absolútne neprijateľný trest. Nápravu obžalovaného je totiž možné vykonať aj trestom odňatia slobody kratšieho trvania, a to vo výmere 3 roky, pričom výkon trestu bolo možné obžalovanému podmienečne odložiť na skúšobnú dobu 4 roky. Súčasne súd obžalovanému uložil aj probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe za súčasného uloženia obmedzení spočívajúcich v zákaze:

- požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok
- kontaktu s L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. 5, a to v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

Súčasne súd obžalovanému v skúšobnej dobe uložil povinnosti spočívajúce v príkaze:

- úmyselne sa nepriblížiť k poškodenej L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. X na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla alebo miesta, kde sa táto osoba zdržuje alebo miesta, ktoré navštevuje;
- písomne sa ospravedlniť poškodenej L. L. predtým Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. B., P. č. 5;
- zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom krajský súd neprihliadol na požiadavku prokurátora neaplikovať pri ukladaní trestu obžalovanému ustanovenie § 39 Tr. zák.

V konečnom dôsledku nebolo možné prihliadnuť ani k požiadavke obhajoby nepriznať obžalovanému príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zák., keďže takýto postup súd aplikuje, keď ukladá obžalovanému trest podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., čo nebol tento prípad.

Takto uložený trest obžalovanému podľa záverov odvolacieho súdu spĺňa zákonné podmienky pre individuálnu a generálnu prevenciu a splní svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Vo vzťahu k náhrade škody odvolací súd tak isto priznal poškodenej Sociálnej poisťovni, pobočka Veľký Krtíš, ul. SNP 28, IČO: 30 807 484 škodu vo výške 178,70 Eur, o ktorej nemal žiadne pochybnosti a ktorú si poškodená Sociálna poisťovňa riadne a včas uplatnila.

Z uvedených dôvodov preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.